

Osavuosisikatsaus 2/2022

Talousarvion toteutuminen 2022

Tammi-elokuun raportointijaksolla toimialan talouden toteumakehityksessä on havaittavissa joitakin poikkeamia suunniteltuun. Ennusteen mukaan toimialan bruttoyksiköiden yhteenlasketut tulot toteutuvat budjetoidusti, sen sijaan yhteenlasketut menot ylittävät talousarvion 850 000 euroa. Menojen ennuste sisältää 1.6. voimaan tulleen palkkaratkaisun arvioidun vaikutuksen (274 000 euroa), mutta tämä huomioidaan ensimmäisessä määrärahamuutosesityksessä, jossa määrärahat kohdennetaan toimialoille keskitetystä palkkavarauksesta.

Liikuntapalveluiden tulot alittavat ennusteessa budjetin 230 000 euroa johtuen budjetoitua suurempien hanketulojen ja liikuntayhtiöiden nimi- ja mainostulojen sekä saamatta jäävien maksutulojen nettovaikutuksesta. Maksutulojen alitus on seurausta alkuvuoden sulkemisista ja alhaisemmista kävijämääristä ohjatussa liikunnassa, uimahalleissa ja kuntosaleilla (vaikutus 250 000 euroa). Menojen ennusteessa näkyy vastaavasti budjetoitua suuremmat hankemenot ja avustuksina jaettavat nimi- ja mainossopimukset. Menoissa ennustetta heikentää lisäksi sisäisten vuokrien nousu VTK-kiinteistöissä (vaikutus 100 000) sekä palkkaratkaisu (74 000 eur).

Kirjasto- ja asukaspalveluiden tulot ylittynee nettona 260 000 euroa. Ylitys on pääasiassa seurausta aikuisopiston budjetoitua suuremmista hanketuloista. Aikuisopiston myyntitulot jäänevät hieman tavoitteesta epidemiatilanteen seurauksena. Kirjasto- ja asukaspalveluiden menojen ennustetaan hankemenojen lisäksi ylittyvän kirjaston palveluostoissa (100 000 euroa) ja palkkaratkaisun johdosta (93 000). Säästöä tulee Aikuisopiston aikuisten perusopetuksesta.

Kulttuuripalveluiden tulot toteutunevat budjetoidusti. Menoissa ylityksenä on palkkaratkaisun vaikutuksen (26 000 euroa) lisäksi Håkansbölen pyykkituvan budjetoitua suurempi vuokra (vaikutus 30 000 euroa).

Nuorisopalveluiden talous toteutuu suunnitellusti lukuun ottamatta palkkaratkaisun vaikutusta (60 000 euroa). Myönnettyjen avustusten osalta on tulossa ylityksiä, mutta nämä katetaan nuorisopalveluiden budjetista. Tällä tavoin pystytään tukemaan järjestöjen työtä paremmin korona-ajan jälkeen toimintojen rakentamisessa.

Lautakunnan menot ylittyvät arvioilta 10 000 euroa. Yhteisten palveluiden talous toteutunee suunnitellusti palkkaratkaisua (17 000 euroa) lukuun ottamatta.

Toimialan nettoyksiköiden ennuste on lähes budjetin mukainen. Musiikkiopiston lukukausimaksut toteutunevat 40 000 euroa budjetoitua alhaisempana.

Toimialan irtaimen hankinnat toteutuvat budjetin mukaisina. Pitkät hankintaprosessit ja pidentyneet toimitusajat ovat syy alhaisiin toteumaprosentteihin tässä vaiheessa vuotta.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Yhteiset palvelut

Toimialan strategiatyö jatkui koko henkilöstön voimin yhteisessä kehittämispäivässä. Hyvinvointiohjelman ja myönteisen erityiskohtelun uuden ohjelmankauden suunnittelu on käynnistynyt.

Kuusijärven kärkihankkeen pysäköintialueen laajennustyöt jatkuvat. Rakennustyöt ovat vähentäneet merkittävästi nykyisten pysäköintipaikkojen määrää, mikä on aiheuttanut haasteita erityisesti kesäse-sonkiin. Uuden esteettömän tulipaikan valmistuminen siirtyy kesästä loppuvuoteen 2022. Pulkkamäki on viimeistelyä vaille valmis. Uudisrakennusten tarvesuunnitelma valmistuu ja hankesuunnittelu käynnistyy. Ulkoalueiden kävijäseurannan pilotti on käynnissä. Sipoonkorpi Hop-On Hop-Off –bussi liikennöi kesäkauden ja päättyy syyskuussa. Kuusijärven graafinen ilmettä luodaan sisältäen mm. lo-gon ja verkkosivut domainilla vantaankuusijarvi.fi. Kuusijärvi-Sipoonkorpi-projektiryhmien kokoonpa-noja on päivitetty. Syksyn aikana laaditaan Kuusijärven kehittämisen tiekartta vuosille 2022–25.

Harrastusten Vantaa –hankkeen toimintakausi 08/2021–06/2022 harrastustoimintaa tarjottiin kaikille vantaan peruskoululaisille. Harrastuksia järjestettiin 39 koululla ja 10 muussa Vantaalla sijaitsevassa tilassa. Harrastuksia toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Harrastusryhmiin sekä etsivään harrastustoimintaan osallistui yhteensä 4670 peruskoululaista. Toimintaan osallistuneista oppilaista oli tyttöjä 45 %, poikia 53 % ja 2 % oppilaita, jotka eivät ilmoittaneet sukupuolta. Harrastusryhmiin osallistuneista lapsista ja nuorista 34 % kertoi Harrastusten Vantaa harrastuksen olevan heidän ainoa ohjattu harrastuksensa. Harrastusten Vantaan ohjausryhmäksi nimettiin edustajat kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueista sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä nuorisovaltuuston edustajat. Ohjausryhmä ajaa myös harrastustakuutyöryhmän toimintaa vuoden 2022 loppuun saakka. Toiminta-kaudelle (01.08.2022–31.07.2023) myönnettiin valtion avustusta (AVI) 600 000 €. Harrastusten Vantaa antoi lausunnon Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamasta ehdotuksesta sisällyttää Harrastamisen Suomen malli nuorisolakiin.

Nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi, yksinäisyyden vähentämiseksi ja harrastuneisuuden lisää-miseksi on perustettu yhteistyöhanke kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, jossa kokeillaan alu-eellista toimintamallia valitun kohdekoulun alueella. Laaja työryhmä on kokoontunut kolme kertaa alkuvuoden aikana, toimintasuunnitelma on laadittu ja yhteistyö käynnistynyt.

Harrastuksiin liittyviä toiveita kartoitettiin harrastustoivekyselyllä, johon vastasi 44 % kohdekoulun oppilaista. Kysely toteutettiin koulussa osana oppituntia. Kyselyn vastanneista 44 % kertoi, ettei heillä ole yhtään ohjattua harrastusta ja 46 % haluaisi harrastaa enemmän.

Kevään painopisteenä on nuorten kohtaaminen koulupäivän aikana, jota tukemaan on luotu poikki-hallinnollisia rakenteita. Toimintaa tukemaan on perustettu alatyöryhmiä ja kenttäpartiotointia, joka koostuu kohdekoulun rajapinnassa lasten ja nuorten kanssa työskentelevistä kaupungin työntekijöistä. Työryhmät kokoontuvat säännöllisesti seuraamaan toiminnan edistystä. Toiminta etenee suunnitellusti.

Uusi Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman johtoryhmä perustettiin alkuvuodesta 2022 val-mistelemaan uutta strategiaohjelmaa, johon sisältyy uusi MEK-ohjelma (2023–2025). Johtoryhmä on kokoontunut, kuullut asiantuntijoita sekä rakentanut ohjelmaluonnosta. Ohjelmaluonnosta on esitelty kaupunginhallitukselle iltakoulussa sekä kaupunginjohdolle. Kuluvan vuoden MEK-ohjelma on toteu-tunut pääosin suunnitellusti, vaikka joidenkin toimenpiteiden kohdalla toimintaa on hankaloittanut henkilöstövaihdokset sekä rekrytoinnin haasteet. Lähiöohjelmassa käynnistyy ohjelman viimeinen vuosi.

Hyvinvointia rakentava Vantaa –strategiateeman toiminta on järjestäytynyt ja käynnistynyt. Johto-ryhmä, koordinaatioryhmä ja ikäryhmäkohtaiset asiantuntijaryhmät ovat järjestäytyneet ja kokoontu-vat säännöllisesti. Hyvinvointikatsauksen ja hyvinvointiohjelman kirjoittamisen prosessi on aloitettu ja

jatkuu syksyn läpi. Hyvinvointi rakentava Vantaa –strategiateemassa tehdään tiivistä yhteistyötä Vantaa-Kerava hyvinvointialueen ja Keravan kaupungin kanssa.

Osallistuva Vantaa –ohjelma hyväksytty kaupungin hallituksessa 11.4.2022, koordinaatioryhmä aloitti työnsä toukokuussa. Ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen on alkanut. Esimerkiksi vuorovaikutteisten ja osallistavien hybriditilaisuuksien järjestämiseen on koottu opas ja järjestetty kaupunkitasoisen henkilöstökoulutus.

Kivistön palvelukeskittymän toiminnan hallinnointimalli ja resurssitarpeet on määritelty ja esitetty vuoden 2023 talousarvioon. Tavoitteena on avata toimitilat syyskuussa 2023. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon valmistelutyöryhmä on päivittänyt väistötilasuunnitelmaa. Osallisuussuunnitelma on laadittu.

Kirjasto- ja asukaspalvelut

Palvelualueen palvelutuotanto on normalisoitunut pandemian jälkeen. Muun muassa kirjastojen lainausmäärät sekä Vantaa-infojen ja asukastilojen kävijämäärät ovat samalla tasolla kuin ennen pandemiaa. Koronapandemian jälkeen on havaittavissa pahoinvointia asiakkaiden keskuudessa, mikä heijastuu uhka- ja väkivaltatilanteiden määrän kasvuna palvelualueen palveluissa. Toipumissuunnitelman toimenpiteet, kuten Länsimäen kirjaston kielenoppimishanke, on saavuttanut asiakasryhmän hyvin. Korona-aikana voimakkaasti kehitetty Aikuisopiston etäopetus on otettu hyvin vastaan ja sitä on taroituksenmukaisin osin jatkettu. Aikuisopisto tarjoaa muutoin vapaaksi jääviä paikkoja neet-nuorille yhteistyössä Nuorisopalveluiden kanssa.

Vantaan kaupungin ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueen välistä yhteispalvelulain mukaista sopimusta valmistellaan ja palveluprosessien kuvaukset ovat käynnissä. Vantaan kaupunki tuottaa jatkossa hyvinvointialueelle asukaspalveluun liittyvät yleisneuvonnan palvelut.

Kaupungin ja järjestöjen yhteistyönä ylläpitämä Ukraine Help Center Vantaa on ollut auki huhtikuusta lähtien, myös läpi kesän. Kävijöitä on ollut enimmillään noin 1 600 kuussa. Help Centerin toiminnan liittämistä osaksi peruspalvelutuotantoa tutkitaan. Yhteisen pöydän verkostossa on havaittu, että Ukrainan sodan alettua hätäruoka-avun tarve on hieman lisääntynyt. Asiaan vaikuttanevat myös ruoan ja energian kallistuminen.

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön toteuttamissuunnitelma on valmis. Seuraavassa vaiheessa osallistetaan laaja-alaisesti sidosryhmiä. Kirjaston nuorille suunnattu Oma tila -hanke on jatkunut. Aikuisopiston digitaalisten toimintamuotojen ja aikuisten perusopetuksen kehittämistä on jatkettu. Säästötoimenpiteet heijastuivat kirjaston aukioloaikoihin vielä kesän ajan, mutta syksyllä osa kirjastoista on avoinna myös sunnuntaisin. Kirjaston kesän ohjelmissa huomioitiin uutena kohderyhmänä kouluikäiset lapset, joille tarjottiin muun muassa kerhotoimintaa Tikkurilan kirjastossa. Kirjasto on suunnitellut uutena toimijana Harrastusten Vantaa -harrastekerhojen tarjoamista neljässä kirjastossa.

Sosiaali- ja potilasasiamiehelle tulleissa yhteydenotoissa on noussut esiin muun muassa Peijaksen sairaalan yhteydessä olevan päivystyksen ruuhkautuminen ja siitä johtuvat viivästykset potilaiden voinnin selvittämisessä. Myös terveysasemilta annettavien lääkärintlausuntojen saamisessa on yhteydenottojen perusteella ollut viivästyksiä.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden toiminta on elpynyt koronapandemiaa edeltävään aikaan lähitapahtumien ja tapaamisten, tuotantojen ja festivaalien, näyttelyiden ja taiteen perusopetuksen lähiopetuksen käynnistymisenä. Suurimmat festivaalit toteutettiin perinteisesti hyvässä yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Tikkurila-festivaali oli jälleen korona-ajan jälkeen jättimenestys, johon osallistui lähes 30 000 ihmistä kolmen päivän aikana. Uudet festivaalit, Rock in the City Hiekkaharjun urheilupuistossa, Suomi-Pop- festivaali ja James Blunt Myyrmäen urheilupuistossa lunastivat paikkansa Vantaan vuotuisina kesäfestivaaleina. Vantaan BRQ-barokkifestivaalia vietettiin 7.8.- 17.8, sisältäen useita eri konsertteja eri kirkoissa.

Vantaan Kesälava ja Martinuksen BackStagella järjestettiin runsaat sata maksutonta tapahtumaa.

Kaupunginmuseon näyttelyissä Håkansbölen kartanoalueella kävi kesän aikana yli 10 000 henkilöä. Laila Pullisen veistospuisto ja kotimuseo teki kävijäennätyksensä ollen avoinna koko kesän ajan. Taiteilija Risto Vilhusen veistospuistoa pidettiin avoinna yleisölle 1.7. - 10.7.2022

Lastenkulttuuripalvelun tapahtumat ja kurssitoiminta toteutui kaudella normaaliin tapaan. Kesän aikana järjestettiin kaksi ukrainan- ja venäjänkielistä kesäleiriä erityisesti Ukrainasta paenneille lapsille. Lastenkulttuuripalvelut järjesti kesäkuussa toimintaa pride-viikkoon liittyen. Toukokuussa avattu Lastenkulttuurikeskus Pyykkitupa Hakunilassa on kerännyt paljon uusia kävijöitä Itä-Vantaan alueella.

Toimintoihimme soveltuvat hybridityöohjeistukset ml. monipaikkainen työ on laadittu ja työ sujuu hyvin. Etäjohtamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Inflaation ja yleisen maailmantilanteen johdosta hintojen nousu näkyy jopa 30 % hintojen korotuksina erilaisissa tapahtumaostoissa ja –palveluissa.

Kulttuuripalvelut on toteuttanut kukoistavien kaupunkikeskusten kehittämistä yhdessä alueen asukkaiden ja toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut

Uimahallit ja kuntosalit olivat suljettuna tammikuun ajan koronavirustilanteen rajoitusten vuoksi. Ohjattu liikuntatoiminta käynnistyi helmikuussa rajoitusten lieventyessä. Energia Areena ja Lumon liikuntahalli olivat pois liikuntakäytöstä tammikuun ajan koronarokotusten vuoksi. Tämän jälkeen palvelut ovat toteutuneet suunnitellusti.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluissa palveluiden avaaminen koronan jälkeen on näyttäytynyt erittäin työläänä. Nuoret ovat tulleet palveluihin takaisin. Alueellisessa nuorisotyössä nuorisotilat ovat vetäneet nuoria erittäin hyvin ja tämän lisäksi jalkautuvalle nuorisotyölle on ollut paljon tarvetta. Nuorten aikuisten palveluissa nuorten huonovointisuus on työllistänyt paljon. Haasteita on ollut niin nuorten mielenterveyden kuin päihteiden ja yleisen jaksamisen kanssa. Nuorisotyölle on ollut tarvetta ja palvelut on pidetty isolta osin auki koko kesän. Kesän ajan palveluissa on ollut myös erittäin paljon kävijöitä. Kesä on sujunut hyvin vaikka aika ajoin koronapoissaolot ovatkin rasittaneet työntekijöitä.

Keväällä haettuun kehittämishankkeeseen saatiin OKM:ltä 150 000€ rahoitus. Kesän jälkeen aloitetaan pääkaupunkiseudun yhteinen tutkimus- ja kehittämishanke, jolla etsitään keinoja puuttua mahdollisimman hyvin katujengikysymykseen ennaltaehkäisevällä työllä.